

Stručni rad

TAJNA USPJEŠNIH UČENIKA

Darja Bastl, III: OŠ Celje

Sažetak:

Tajna uspješnijih učenika je motivacija. Motivacija učenika je jedan od ključnih čimbenika, da će učenik rado pohađati nastavu, sudjelovati u njoj i dobiti dobre ocjene. Motivirani učenik rado uči, pa neprestano jača svoje interese i treba otkriti nešto novo. Brže pamti gradivo, čita ga i percipira, ukratko, mobilizira sve svoje snage da nešto nauči. Intenzivno uči jer želi pokazati sve svoje sposobnosti. Učitelj motivira učenike jačanjem njihovog samopoštovanja, organiziranjem aktivnosti učenja i davanjem povratnih informacija. Pomaže im u usvajanju učinkovitih strategija učenja. Zadatak učitelja je pokušati stvoriti sigurno i poticajno okruženje za takve učenike. To će učenicima pomoći da steknu motivacijske inicijatore, a ojačat će i samopoštovanje u učenju.

Ključne riječi: motivacija za rad, zadaci, strategije učenja, uvodna motivacija.

1. UVOD:

Motivacija učenja uobičajeni je pojam motivacije u situaciji učenja koji obuhvaća sve što daje inicijative za učenje, usmjerava ga, određuje njegov intenzitet, trajanje i kvalitetu. Motivacija u učionici je stvaranje i uzimanje u obzir potreba učenika za učenjem i učinkom. Za uspjeh u učenju važno je ne samo da znamo učiti, već i da smo spremni svoju energiju usmjeriti prema postizanju postavljenih ciljeva učenja. Motivirajući čimbenici su stimulacija zadacima, način posredovanja i prezentiranja gradiva za učenje, novina u sadržaju materijala za učenje, mogućnost samo aktivnosti i prijenos uspješnih iskustava [3].

Motivacija za učenje utječe na opseg stečenog znanja, brzinu zaborava, kao i na stupanj u kojem će se stečeno znanje, vještine, navike i stavovi koristiti i koristiti u praksi. Uz spomenute utjecaje, primjećujemo i da motivacija za obrazovanje utječe brzina stjecanja znanja, vještina, navika i pogleda i brzina razvijanja sposobnosti učenika [4].

2. SREDIŠNJI DIO

Strategije učenja kojima učenik samostalno regulira razinu motivacije za učenje nazivaju se motivacijskim strategijama učenja. Može ih koristiti na početku učenja ili kada želi održavati ili promijeniti fokus. Motivacijske strategije važan su pokazatelj autonomije učenika u učenju. Koristi ih neovisno o vanjskim poticajima. S njima učenik svjesno kontrolira vlastitu motivaciju: ulaže napor u učenje, inzistira na izvršenju zadatka učenja, postavlja vlastite ciljeve učenja i motivira se za postizanje tih ciljeva. Vjerojatno je da će njihovim korištenjem inzistirati i na rješavanju složenijih zadataka učenja. Zbog svoje funkcije presudne su za učenje, jer „vještine imaju malu vrijednost ako pojedinac nije motiviran da ih koristi [7].

Postoje razlike među studentima u pogledu motivacije za učenje. U istraživanju je autorica u obzir 3 čimbenika motivacijske orijentacije: bespomoćnost i izbjegavanje, vanjska orijentacija i unutarnja orijentacija.

Na temelju tih čimbenika otkrila je, da postoji 5 motivacijskih obrazaca [7]

1. Učenici-natjecatelji

Uspjeh u učenju pripisuju svojim sposobnostima učenja. Učenje prilagođavaju materijalu i zahtjevima. Također vole sudjelovati i pomoći u školskom radu. Uče jer žele biti uspješni.

2. Učenje aktivnih učenika

Za njih je znanje važna vrijednost. Imaju dobru sliku o sebi jer se nose s različitim zadacima učenja na različitim razinama težine. Oni su studenti srednje škole koji se u prosjeku ne ističu u pogledu ishoda učenja. Uče jer ih zanima učenje i učenje materijala.

3. Učenje nesigurnih učenika

Uče iz straha od neuspjeha ili kazne. Žele izbjeći neugodnosti, znaju da je znanje vrlo važno. U učenju ih ometa loše samopoštovanje učenja. Socijalno okruženje ima velik utjecaj koji ih potiče da sakriju svoje pogreške ili da postignu svoja postignuća u učenju. Kao rezultat toga, oni su aktivniji u učenju i imaju veće uspjehe u učenju.

4. Učenje pasivnih učenika

Uče iz straha od neuspjeha i kazne. Ne pokazuju želju za postignućima u učenju, jer ih materijal i učenje uopće ne zanimaju. Uče dovoljno samo da izbjegnu negativnu ocjenu. Društveno okruženje nema utjecaja na njih jer ne dobivaju motivacijske poticaje. Vrlo su slabo aktivni i postižu niže uspjehe u učenju.

5. Učenje nemotiviranih učenika

Nisu ni motivacijski orijentirani ni iznutra ni izvana. Nije tipično da im nedostaje kontrole nad učenjem ili osjećati strah od učenja. Oni su vrlo sposobni studenti. Uče na pogrešan način jer se ne bave razumijevanjem gradiva. Učitelj može motivirati učenike konkurentne u učenju pružajući im dovoljno natjecateljskih situacija. Njihova bi pažnja trebala biti usmjerena na promatranje vlastitog razvoja učenja, jer takve učenike treba naučiti kako učiti. Učitelj motivira učenike pružajući im što više zadataka za učenje za koje pokazuju poseban interes, potičući vrijednosti postignuća da budu motivirane izvana. To će ih učiniti još aktivnijima u područjima za koja nisu interno motivirani. Zadatak učitelja je pokušati stvoriti sigurno i poticajno okruženje za takve učenike.

To će učenicima pomoći da steknu motivacijske inicijatore i ojačat će samopoštovanje u učenju. Sve što učitelj čini na početku lekcije kako bi privukao pažnju učenika naziva se uvodna motivacija. Uvodna motivacija izuzetno je važna za uspostavljanje atmosfere suradnje među učenicima. Učitelj uvijek treba pokušati odabrati nešto novo kako se to ne bi događalo prečesto ili. da on zna preurediti istu stvar na drugi način i tako pobuditi potrebnu pažnju i želju za suradnjom. Učitelj može koristiti predmete, slike, fotografije, razne zvučne snimke, videozapisi ... Također su dobrodošle igre uloga, gdje su studenti u glavnoj ulozi i predstavljaju specifičnu situaciju. Igre igranja uloga učitelji koriste za motiviranje ili opuštanje djece, jer to lekcije čini zanimljivijima, a učenici uživaju. Uvodna motivacija traje najviše 10 min. Na početku lekcije posebno je važno motivirati samopouzdanje učenika koje će ojačati ako je nada u uspjeh jača od straha od neuspjeha. Postoje slučajevi u kojima su pojedinci uspeli, razmišljali su u početku pesimistično, sugerirajući nadalje da će učenici biti oduševljeni planiranom temom, da joj nisu važne samo sposobnosti, već i trud i spremnost na rizik. ili neuspjeh da imaju hrabru i samopouzdanu savjest i da imaju snage da ih nadvladaju. Uz pojačano samopouzdanje i snagu volje, što također izravno jača osjećaj dužnosti i znatiželje, moguće je objasniti zašto netko nešto čini i uspijeva, čak i ako nije posebno motiviran.

3. ZAKLJUČAK

Današnja je osnovna škola puno ugodnija za djecu nego kad sam je ja pohađala. Tada je lekcija bila sastavljena tako da smo na početku školskog sata ponovili gradivo prethodne lekcije, a zatim smo započeli s radom. Od tada su se mnoge stvari promijenile u obrazovanju, uključujući način na koji učitelji drže nastavu. Na početku lekcije učitelji u uvodnoj motivaciji učenicima pripremaju razna iznenađenja, pripremaju igre nazvane didaktičke igre i koriste se raznim pomagalicama. Ukratko, lekcija je obogaćena kako bi bila zanimljiva i kako bi učenici stekli znanje kroz opuštenu atmosferu u učionici. Iz tog razloga vole pohađati osnovnu školu i također su iznutra motivirani.

4.LITERATURA

- [1.]Marjanovič Umek, Ljubica, Zupančič Maja, 2006: Psihologija otroške igre.
Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
- [2.]Barica MARENTIČ POŽARNIK, 1988: Dejavniki in metode uspešnega učenja.
Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- [3.]Blažič, M., Ivanuš Grmek, M., Kramar, M. in Strmčnik, F. , 2003: Didaktika.
Novo mesto: Visokošolsko središče, Inštitut za raziskovalno in razvojno delo.
- [4.]Krajnc, A., 1982. Motivacija za izobraževanje. Ljubljana: Delavska enotnost.
- [5.]Martina ZADRAVEC, 2013: Motivacija in slovenski jezik. Diplomsko delo.
Maribor: Filozofska fakulteta.
- [6.]Melita PUKLEK LEVPUŠČEK, Maja ZUPANČIČ, 2009: Osebnostni, motivacijski in socialni dejavniki učne uspešnosti. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
- [7.]Mojca JURIŠEVIČ, 2006: Učna motivacija in razlike med učenci. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.